



**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Altera Conclusio contra tertiam sententiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

intellecti, convenit soli essentia divina ut ab omni attributo virtualiter distincta: illud autem est objectum primarium visionis beatificae, sicuti etiam cognitionis divinae, in quo reperitur prima ratio, intelligibilitatis: ergo sola essentia divina, ut ab omni attributo & relatione virtualiter distincta, est objectum primarium & specificativum beatificae visionis. Major constat partim ex iis, quae in disp. 3. a. 4. & 5. dicta sunt, ubi pro constitutivo divinae essentiae intelligere actualissimum & à se existens assignavimus, & amplius constabit ex iis, quae in sequentibus dicentur. Visio namque beatifica est participatio in creata intellectio, unde illud est primarium & specificativum objectum visionis, quod est divina cognitionis primarium objectum: sed hoc est essentia divina, ut sic, juxta illa, quae inferius dicentur; ergo etiam visionis beatificae primarium est objectum. Quo eodem fundamento probabis, divinam essentiam sub ratione essentiae virtualiter distincta esse objectum motivum, & specificum intelligibilem visionis in actu primo. His igitur suppositis ad principalem quaesiti resolutionem sit

§. II.

Prima Conclusio Thomistica.

4. **CONCLUSIO I.** Divina essentia nec per absolutam potentiam videri potest intuitive & quidditative, non visis personis vel attributis: nec una persona, vel attributum sine altero.

Deducitur & probatur primo ex illo praecitato textu Jo. 14. *Philippe, qui videt me, videt & Patrem: non credis, quia ego in Patre, & Pater in me est.* Ubi cum posterior propositio sit causa & confirmatio praecedentis, iste sensus efficitur: si ego in Patre, & Pater in me est, tunc qui videt me, videt & Patrem. Cujus consequentiae efficacia neque de absoluta potentia admittit Patrem sine Filio, & quod magis, sine essentia, ratione cuius in se existunt, videri posse.

Atque ita agnoverunt & deduxerunt SS. PP. praeterim D. Augustinus in pl. 85. dicens: *Pateris, & Filii separari non potest visio, ubi non separatur natura & substantia.* Et 1. de Trin. c. 8. *sive ergo audiamus, ostende nobis Filium, sive audiamus, ostende nobis Patrem, tantundem valet, quia neuter sine altero potest ostendi. Unum quippe sunt, sicut & ipse ait: ego & Pater unum sumus.*

6. Probant eandem veritatem tertio expressa testimonia S. D. hic a. 7. ad 2. Et in 2. q. 2. a. 8. dicens: *DEVS secundum quod intelligitur in se ipso, prout videtur a Beatis, non potest intelligi sine Trinitate personarum.* Et in 3. p. q. 3. a. 3. *Impossibile est, ut circumscribatur per intellectum cognoscentem DEVM, sicuti est, aliquid à DEO, & quod aliud remaneat, quia totum, quod est in DEO, est unum, salva distinctione personarum.*

7. Ex quibus probatur quarto ratione. DEVS ut est in se, sic est subsistens in tribus personis, & est formaliter hoc totum, quod habet: sed visio intuitiva & quiddiativa videt DEVM, ut est in se: ergo ipsum videt ut subsistentem in tribus personis, & secundum hoc totum, quod habet, aut cer-

tè non erit amplius visio intuitiva DEI, ut est in se; si aliter videt quam est in se.

§. III.

Alteri conclusio contra tertiam sententiam.

CONCLUSIO II. Implicat videri divinam essentiam cognitione intuitiva, non quidditative, non visis attributis & relationibus. Ita cum aliis Thomistis Godoyus disp. 19. §. 2.

Probatur primo. Implicat Divinam essentiam videri intuitive, & non videri quidditative: sed etiam per Adversarios implicat Divinam essentiam videri sine attributis quidditative: ergo etiam implicat eandem sic videri intuitive. Major probatur. Videri objectum intuitive est illud videri, sicut in se, & in re est, & secundum existentiam suam exercitam non possibilem, vel signatam: sed implicat videri divinam essentiam ut in se & in re est existentia exercitata, quin eo ipso quidditative videatur: ergo implicat illam videri intuitive, quia videatur etiam quidditative. Major constat ex distinctione cognitionis intuitivae & abstractivae. Minor probatur: quia existentia exercitata est praedicatum quidditativum essentiale divinae essentiae, intrinsicè constitutum ipsius: ergo si divina essentia videtur ut in se est secundum suam exercitam existentiam, etiam necesse est, ut videatur quidditative.

Probatur secundò. Implicat ut Divina essentia se se intellectui beato intelligibiliter communiquec & manifestet ut est in se ipsa, & tamen se manifestet ac communiquec inadæquate: sed hoc fieret per visionem intuitivam praecivè attingentem essentiam sine attributis: ergo implicat dari ejusmodi visionem Divinae essentiae. Minor est notè ex terminis: major probatur. Divina essentia ut est in se ipsa, est actus purus simplicissimus, unissimus, unum omnia, & omnia unum, sed esse inadæquatum & divitum repugnat ejusmodi praedicatis, ut patet, ergo si se se inadæquate manifestat, unit, communicat, hoc ipso non manifestat, communicat, unit, ut in se est, unde sequitur essentiam Divinam videri ut in se est, & non videri. Videri ex hypothesi, & non videri, ut in se est, nam cum res aliter est objective in mente videtur, quam sit in se ipsa, non videtur ut in se est: atqui aliter utique Divina essentia esset in mente videtur, quam in se ipsa: ergo non videretur ut in se est. Certè hoc ipso, quod cognoscas objectum divinum, quod in se est indivisum, jam alio modo cognoscis, ac in se est, jamque cognitio degenerat in abstractivam: Non minus ergo cognitio videns essentiam ab attributis abiret in abstractivam, objecto aliter se habente in mente cognoscentis, quam sit in se ipso.

Probatur tertio. Ubi est unica visibilitas rei, implicat rem illam secundum aliquid sui in se ipsa videri, secundum aliud non videri: sed est unica visibilitas omnium Divinarum perfectionum; omnes quippe simplicissimè conveniunt in esse actualissimo, immaterialissimo, spiritualissimo, adeoque in esse intelligibili, ergo implicat Divinam essentiam (idem esto iudicium de relationibus & attributis) secundum aliquid sui videri, & secundum aliquid sui non videri.

Con-

11. Confirmatur. Eò quòd se Divina essentia communicet Personis, ut in se est, implicat ipsam communicari, & non communicari omnia predicata, quæ secum in communicabilitate conveniunt; ideòque solæ relationes & personalitates non communicantur, quia non conveniunt in communicabilitate, cum propter oppositionem relativam sint incommunicabiles: ergo quia omnia Divina prædicata absque ulla oppositione conveniunt in visibilitate & intelligibilitate essentialiter connexa actui puro, cum se Divina essentia intelligibiliter communicat intellectui, secum pariter omnia sua attributa, perfectiones, relationes communicat.

12. CONCLUSIO III. *Visio intuitiva DEI ut in se est, neque potest esse præcisiva ex parte actus, quasi attingendo Divinam essentiam sub expressione essentia, & non sub expressione attributi.*

Sequitur hæc assertio ex fundamentis præmissis: nam videri intuitivè est objectum ita esse objectivè in mente inveniatis, sicut est in se ipso: sed essentia Divina omnia sua attributa habet sibi in se formalissimè expressissimè unita neque illa vocabula explicitè implicitè, expressionis non expressionis locum habent, nisi per connotationem ad imperfectum, abstractivum & inadaquatam modum concipiendi: ergo nisi omnia attributa, perfectiones, personalitates sub sua expressione videantur: videbitur Divina essentia ex hypothesei intuitivè, ut in se est; & non sic videbitur, quia erit cognitio diminuta, inadaquata, abstractiva, aliter se præsentans objectum ac in se est.

Accedit, quòd in veriori sententia nunquam fiat præcisio ex parte actus, quin fiat præcisio etiam ex parte objecti; si enim nihil in objecto præcisinditur, quæ ratione actus dicitur præcisindere? Sed objectum præcisinditur & videri, ut in se & in re est, implicat; ergo etiam implicat in visione essentia divinæ, ut in se est, fieri præcisionem ex parte actus.

§. IV.

Præmittuntur objectiones.

Multa sunt, quæ contrariarum opinionum Auctores adversus nostras assertiones adglomerant: illa velut in duas turmas disposita, in campum educimus.

13. Opponuntur. Nec est implicatio ex parte DEI, nec ex parte visionis, ut per ipsam attrahatur unum prædicatum vel perfectio divina, præmissa altera: ergo potest dari visio, quæ non attingat omnia prædicata formaliter identificata in DEO. Antecedentis primum membrum probatur primò. Potest objectum primum videri sine secundario, & absolutum sine respectivo; sed essentia divina est objectum primum specificativum visionis, & est perfectio absoluta; dum contra Personæ & attributa tantummodo constituant objectum secundarium; & illæ quidem sine relativa: ergo nil impedit, quin possit Divina essentia videri sine Personis & attributis.

14. Probatur secundò. Objectum visionis intuitivæ DEI prioritate naturæ anteverit notitiam

Personarum: ergo potest intuitivè videri nondum habitâ notitiâ Personarum. Antecedens probatur.

In priori originis, quo Pater æternus generat Filium, jam intelligitur beatus cognitione suæ essentia & non cognitione Filii, vel Spiritus S. siquidem pro illo priori nec Filius, nec Spiritus S. intelliguntur producti: ergo potest dari visio Divina essentia non terminata ad omnes Personas.

Probatur tertio. Divina natura potest communicari, ut in se est, non tamen communicatâ personalitate secum innumè identificatâ: ergo poterit etiam videri divina essentia non viâ Personâ. Rursum. Potest una Persona ut in se est terminare naturam humanam, non terminante alterâ, ut factum in Incarnatione Verbi Divini: ergo non sequitur, si una Persona terminat cognitionem ut in se est, quòd etiam altera Persona vel natura debeant eandem terminare.

Probatur quartò. Tamen habitus Divinae Omnipotentia ad creaturas possibiles sine formaliter in DEO, tamen non omnes videntur ab intellectu Beati, ut habet communis sententia: ergo nec alia prædicata formaliter identificata cum Divina essentia necesse est attingi per visionem ejusdem Divinae essentia.

Probatur quintò de la Moneda. Nulla est repugnantia, ut Divina essentia exercens munus speciei & formæ intelligibilis unatur intellectui sub conceptu essentia & non sub conceptu omnipotentia, v. g. ergo nulla quoque est repugnantia, ut videatur divina essentia sub expresso conceptu essentia, quin videatur sub expresso conceptu omnipotentia: Consequentiam admittimus, quia eo modo intellectus DEUM videt, quo modo determinatur per speciem impressam; ergo si Divina essentia sub expresso conceptu essentia se se uniat & manifestet intellectui videntis, non sub expresso conceptu Omnipotentia, hoc & non alio modo videbit essentiam. Antecedens verò probatur: DEUS liberè unit intellectui suam essentiam in ratione formæ per se intelligibilis, cum sit ipsius effectus ad extra: ergo sicut illam potest pro suo libitu unire, vel non unire; ita potest unire sub conceptu essentia, non sub conceptu Omnipotentia.

Altera quoque pars Antecedentis in objectionibus, positi, quòd nulla sit repugnantia ex parte visionis, Probatur primò. Licet superior Angelus intuitivè & quidditivè cognoscat inferiorem Angelum, tamen non cognoscit intuitivè ipsius potentiam obedientialem, quæ cum substantia visâ identificatur; ergo non repugnat, aliquid intuitivè videri, quin videantur omnia prædicata formaliter identificata cum illo.

Probatur secundò. Tamen visio corporalis, sit intuitiva, non tamen attingit omnia prædicata identificata cum colore v. g. rationem qualitatis, accidentis &c. imò potest dari tam debilis visio, quæ ne quidem discernat specificam diversitatem colorum; ergo non est de ratione intuitivæ visionis, ut attingat omnia prædicata formaliter identificata cum objecto.

§. V. S.